

Εθνική Στρατηγική για τα Δάση/ Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας

Κωδικοποιημένες θεματικές τοποθετήσεις βουλευτών
της συνεδρίασης της
Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής
Αθήνα, 19/04/2018

Περιεχόμενα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (ΝΔ)	1
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ (ΑΝΕΛ)	2
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ (ΠΑΣΟΚ- Δημοκρατική Αριστερά).....	2
ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ (ΚΚΕ)	4
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΚΡΙΩΤΗΣ (ΣΥΡΙΖΑ)	4
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΡΙΤΣΕΛΗ (ΣΥΡΙΖΑ)	4

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (ΝΔ)

- 1) Σήμερα δράσεις για τη διαχείριση των δασών χαρακτηρίζονται αποσπασματικές.
- 2) Η πολιτεία και οι δασικές υπηρεσίες έχουν να αντιμετωπίσουν την υλοποίηση των στόχων και των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των διεθνών οργανισμών:
 - να αυξηθούν οι μελλοντικές μακροπρόθεσμες δυνατότητες δέσμευσης του άνθρακα
 - την υδρονομική διαχείριση των δασών
 - την αποκατάσταση των πληγέντων δασών
 - την υποστήριξη ενός άλλου μοντέλου δασοπονίας το οποίο υλοποιώντας τους παραπάνω στόχους θα διευρύνει τις δυνατότητες απασχόλησης
 - η δημιουργία και ανόρθωση αστικών και περιαστικών δασών, και
 - έρευνα και καινοτομία σε σχετικά πεδία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- 3) Απαίτηση σημερινή είναι η διαχείριση των δασών με εφαρμογή σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο στο πρότυπο ενός λεπτομερούς, τεχνικού και οικονομικού σχεδιασμού, αλλά με αυξημένη ευελιξία.
- 4) Το νέο μοντέλο μεσογειακής δασοπονίας το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνεται στον ειδικό σχεδιασμό, θα πρέπει να είναι μοντέλο το οποίο διαφοροποιείται ως προς τα εργαλεία σχεδιασμού και τα μέσα μεταξύ δασών ανάλογα με τις βιοκλιματικές ζώνες που αυτά απασχολούνται. Θα πρέπει να είναι επίσης ανοιχτό σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες. Θα πρέπει να συμβάλει στην τοπική ανάπτυξη και απασχόληση συνεισφέροντας στο ΑΕΠ. Θα πρέπει να αναγνωρίζει το ρόλο των δημοσίων δασών. Θα πρέπει να αναγνωρίζει το ρόλο της αξιοποίησης της βόσκησης για παράδειγμα αγροτικών ζώων ως μέσο διαχείρισης των δασών. Θα πρέπει να θέτει ένα στόχο για τη διατήρηση της μοναδικής παγκοσμίων βιοποικιλότητας. Θα πρέπει, επίσης, να αναγνωρίζει το ρόλο της θήρας, του κυνηγιού ως εργαλείου περιβαλλοντικής διαχείρισης και να εντάσσεται αυτό μέσα στο στρατηγικό σχεδιασμό. Θα πρέπει να προστατεύει τους υγροτόπους, τις υγροτοπικές λειτουργίες και τις ρεματιές, αλλά και την παραποτάμια και παρόχθια βλάστηση και να αξιοποιεί τα δασολιβιδικά συστήματα. Θα πρέπει να περιγράφει μία

δασοπονία που θα αντιμετωπίζει τις πυρκαγιές και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής κυρίως μέσω της προληπτικής διαχείρισης και δευτερευόντως της καταστολής όπως αναφέρθηκε.

- 5) Ένα 30% είναι **ιδιωτικά δάση**. Άρα, θα πρέπει να είναι ένας κανόνας ο οποίος αφορά το σύνολο των δασών και των δασικών εκτάσεων στη χώρα μας.
- 6) Τα αποτελέσματα θα πρέπει να κρίνονται και να τεθούν κριτήρια για να μπορούμε να **παρακολουθούμε την εξέλιξη της εφαρμογής αυτού του στρατηγικού σχεδιασμού**, για να κάνουμε πάλι ένα στρατηγικό σχεδιασμό ο οποίος θα συζητηθεί, θα νομοθετηθεί πιθανότατα και θα μείνει στα χαρτιά χωρίς κανείς να το νομιμοποιήσει.
- 7) Το πρόβλημα στο οποίο πάσχει η χώρα είναι η **υλοποίηση** και όχι ο σχεδιασμός. Πολλά σχεδιάζουμε λίγα υλοποιούμε και ακόμα λιγότερα αξιολογούμε για το πως υλοποιήθηκαν, ώστε να γυρίσουμε πίσω και να ξανασχεδιάσουμε και να κάνουμε τον κύκλο αυτό της επανατροφοδότησης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ (ΑΝΕΛ)

Είναι μία πραγματικότητα όσον αφορά την αξιοποίηση, τη διαχείριση του δασικού μας πλούτου κ.λπ.. Αυτή η δυσκολία πολλές φορές δημιουργείται από τις ίδιες τις υπηρεσίες οι οποίες διαχειρίζονται τον δασικό μας πλούτο. **Και αναφέρομαι στα δασαρχεία κυρίως, όπου βλέπουμε ότι οι άνθρωποι οι οποίοι στελέχωναν τα δασαρχεία είχαν μία νοοτροπία η οποία περισσότερο εμπόδιζε παρά βοηθούσε όποιους προσπαθούσαν να μπουν μέσα στο δάσος**. Είτε να αξιοποιήσουν αυτό που λέμε δάσος είτε να κάνουν κάποιες επενδύσεις. Μόνο εμπόδια συναντούσαν μπροστά τους και ίσως να μην φταίνε οι άνθρωποι, αλλά έφταιγε η απαρχαιωμένη δασική νομοθεσία την οποία είχαμε, η πολυδαίδαλη αυτή πολυνομία κ.λπ..

Δηλαδή βλέπουμε ότι υπάρχουν δύο τρόποι για να προσεγγίσει κανείς την αξιοποίηση και προστασία των δασών. Μία είναι η ρεαλιστική και η άλλη είναι η θεωρητική. Αυτή που έβαζε ως τώρα εμπόδια και δεν είχε καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Άκουσα προηγουμένως για τα **ορεινά υδρονομικά έργα**. Πράγματι είναι σημαντικό στέκομαι κι εγώ θετικά και με χαροποιεί αυτό γιατί αξιοποιούμε το ανάγλυφο των ορεινών μας όγκων και είναι κάτι που το έχουμε συζητήσει πολλές φορές εδώ. Το ΤΕΕ με μελέτες που έχει κάνει, έχει πει πάνω από 95% επιφανειακών υδάτων καταλήγει αναξιοποίητο εντελώς στη θάλασσα.

Όσον αφορά για την ιδιωτική και δημόσια δασοπονία, ήθελα να πω ότι στέκομαι με σεβασμό κι εγώ στη δημόσια διαχείριση. Αλλά θα πρέπει να δούμε **πιο φιλικά και την ιδιωτική δασοπονία**, κάτι το οποίο γίνεται στο εξωτερικό. Εάν μπορέσει να το δει με θετικό μάτι το δημόσιο, εγώ νομίζω ότι κι εδώ θα δούμε να αναπτύσσεται σιγά – σιγά η ιδιωτική πρωτοβουλία και μάλλον θα βοηθήσει προς το θετικότερο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ (ΠΑΣΟΚ- Δημοκρατική Αριστερά)

Θα προσπαθήσω να καταθέσω μία πρόταση του δικού μου πολιτικού χώρου σχετικά με το θέμα που συζητάμε. Μια χάραξη εθνικής στρατηγικής πρέπει να περιλαμβάνει τέσσερα στοιχεία. **Την εξελικτική πορεία της κατάστασης, δεδομένα, στόχους και χρονοδιαγράμματα για να το υλοποιήσεις, επαναξιολόγηση των στόχων και αποτελεσματικότητα, κρίση των μέτρων όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των πολιτικών που εφαρμόσαμε**. Ποιος φορέας είναι αυτός που θα υλοποιήσει και τι αποτελεσματικότητα θα έχει αυτό το σχήμα.

Η ολιστική αυτή θεώρηση της δασοπονίας και ο καθορισμός πολλαπλών σκοπών και στόχων έρχεται να απαντήσει σε σειρά παλιών και νέων απειλών και προβλημάτων για τα δάση. **Η επικράτηση ξηρότερων συνθηκών της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας και η μεγαλύτερη διάρκεια της**

ξηροθερμικής περιόδου διαμορφώνουν σοβαρά ζητήματα. Το φαινόμενο της ερημοποίησης εξαπλώνεται ανησυχητικά. Αναμένεται όλες αυτές οι συνθήκες να ενταθούν στη διάρκεια των ετών.

Για μας λοιπόν, στη Δημοκρατική Συμπαράταξη, υπάρχουν δέκα σημαντικά διαχρονικά προβλήματα που σηματοδοτούν την κατάσταση των δασών μας σήμερα και στα οποία καταθέτουμε τις προτάσεις μας.

Πρώτο πρόβλημα η έλλειψη εθνικής στρατηγικής για τη διαχείριση και προστασία των δασών. Είναι η ώρα να χαράξουμε εθνική στρατηγική.

Το δεύτερο πρόβλημα είναι η **διαμόρφωση εθνικού και περιφερειακού σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών στην ύπαιθρο.**

Το τρίτο πρόβλημα είναι η **υποχρηματοδότηση της δασοπονίας πολλαπλών σκοπών.** Αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι πεταμένα λεφτά η πορεία για τη δασοπονία. Είναι επένδυση και όπως είδα και σε πίνακες, οι επενδύσεις αυτού του επιπέδου πρέπει να έχουν απαιτούμενη σταθερότητα και να είναι απαλλαγμένες από κάθε εσωτερική γραφειοκρατία που δεν επιτρέπει την απορρόφηση των πόρων για τα δάση.

Το τέταρτο πρόβλημα αφορά στην **επανεξέταση της οργάνωσης και λειτουργία της δασικής υπηρεσίας, ώστε να υπάρχει ένας σύγχρονος αποτελεσματικός μηχανισμός για την προστασία και διαχώριση των δασών.** Κρίσιμο είναι η δασική υπηρεσία που πρέπει να εφαρμόσει την στρατηγική αυτή και σήμερα αυτή η υπηρεσία είναι υποβαθμισμένη και υποστελεχωμένη και χρειάζεται να ληφθούν κεντρικές πολιτικές αποφάσεις ώστε να ακολουθήσουν οι αναγκαίες προσαρμογές στις σημερινές και αυριανές συνθήκες.

Ένα πέμπτο πρόβλημα είναι η **δαιδαλώδης δασική νομοθεσία και νομολογία,** η οποία μεταξύ των άλλων δημιουργεί εντάσεις μεταξύ των πολιτών, των φορέων και των δασικών υπηρεσιών.

Ένα έκτο πρόβλημα είναι, η **έλλειψη σοβαρών θεσμικών εργαλείων άσκησης της δασοπονίας. Δασικοί χάρτες, αναφέρθηκε, Δασολόγιο, απογραφή των δασών και άλλα πιθανών τα οποία να μου διαφεύγουν αυτή τη στιγμή.** Θα πρέπει να ξεπεραστούν γρήγορα και αξιόπιστα διάφορα προβλήματα που εντοπίζονται, κύριε Υπουργέ, αναφέρθηκαν και προηγούμενα, με την ανάρτηση των δασικών χαρτών ανά την επικράτεια.

Έβδομο πρόβλημα για εμάς, είναι η **μη ορθολογική διαχείριση των ελληνικών δασών.** Η αειφορική διαχείριση πρέπει να είναι πια βασική αρχή. Όλοι συμφωνούμε, ότι οφείλουμε να παραδώσουμε τα δάση μας στις επόμενες γενιές και να διατηρήσουμε ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα στη χώρα μας. Δεν νοείται, λοιπόν, σύνταξη διαχειριστικών μελετών με απαρχαιωμένες προδιαγραφές και μη προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή. Το δημόσιο στρατηγικά πρέπει να διαθέσει παραπάνω πόρους από τους λίγους που διαθέτουμε σε έναν κρίσιμο τομέα.

Ένα όγδοο πρόβλημα, είναι **οι αυθαιρεσίες μέσα στα δάση.** Πάνω από μισό αιώνα δημιουργούνται με την ανοχή, αν όχι με την συνηγορία της πολιτείας τετελεσμένα παράνομα γεγονότα μέσα στα δάση. Αυτό, νομίζω ότι όλοι πρέπει να συμφωνήσουμε, ότι πρέπει να τελειώσει για πάντα.

Ένα ένατο πρόβλημα, είναι η **έλλειψη καθορισμένων και καθαρών ζωνών άσκησης της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της δασοπονίας.** Η κτηνοτροφία, είναι ένα ακόμα συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας και πρέπει να συνυπάρξει με την ορθολογική διαχείριση των δασών. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η άσκηση της κτηνοτροφίας αποτελεί προτεινόμενο διαχειριστικό μέτρο για τα δάση. Μπορούν να συνυπάρξουν αρμονικά πολλές δραστηριότητες μέσα σε ένα δάσος από την θηρευτική δραστηριότητα, τη συγκομιδή τρούφας- που η εξαγωγή της γνωρίζουμε ότι φέρνει έσοδα στη χώρα- έως τα αρωματικά και θεραπευτικά φυτά. Όλες οι δραστηριότητες που φέρουν προστιθέμενη αξία στο Α.Ε.Π. της χώρας και είναι ακριβώς ο καθρέφτης της ολιστικής δασοπονίας πολλαπλών στόχων που πρέπει να οικοδομήσουμε.

Το τελευταίο, πρόβλημα, λοιπόν για εμάς, είναι η **έλλειψη καθαρού πλαισίου για τις δυνατότητες και προϋποθέσεις ανάπτυξης επενδύσεων μέσα στα δάση και στις δασικές εκτάσεις**, πράγμα που δημιουργεί πολλαπλά προβλήματα σε πιθανές επενδύσεις και είναι τροχοπέδη πολλές φορές, σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες στη χώρα.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ (ΚΚΕ)

Η **διευθέτηση ορεινών υδάτων** έχει σοβαρές ελλείψεις, έχουν ουσιαστικά καταργηθεί τα αρμόδια τμήματα της Δασικής Υπηρεσίας σε όλη την Ελλάδα. Επειδή δεν αφήνουν κέρδος, αλλά είναι χρήσιμα για το κοινωνικό σύνολο.

Σε ό,τι αφορά τις πυρκαγιές έχει αυξηθεί η καταστροφικότητα των δασικών πυρκαγιών και αυτό, γιατί; Γιατί, δόθηκε τα τελευταία χρόνια πολύ μεγάλη βαρύτητα στην καταστολή και όχι στην πρόληψη. Επίσης, αυτοί που έχουν την καταστολή, έχουν τεράστιες ελλείψεις και σε προσωπικό και σε μέσα. Συνεπώς, **η διαχώριση της πρόληψης από τη καταστολή, έχει συμβάλει και στην όξυνση του προβλήματος και, βεβαίως, στην εξαφάνιση της προληπτικής αυτής πολιτικής**. Ταυτόχρονα, η οικονομική καπιταλιστική κρίση δεν αποτελεί άλλοθι, αφού και σε περίοδο καπιταλιστικής ανάπτυξης, τα κονδύλια που έδιναν στον τομέα των δασών κατά μέσο όρο ήταν το 0,48% του Προϋπολογισμού.

Η δική μας κριτική, είναι από την πλευρά και την σκοπιά ότι, **η γη και η χρήση της και τα δασικά οικοσυστήματα είναι κοινωνικά αγαθά**. Πρέπει, λοιπόν, να αποτελούν κοινωνική ιδιοκτησία και τα δασικά οικοσυστήματα αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του φυσικού περιβάλλοντος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΚΡΙΩΤΗΣ (ΣΥΡΙΖΑ)

Στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής έχουμε να αντιμετωπίσουμε το 70% των δασικών περιοχών που είναι δημόσιες. **Ποιος θα είναι ο φορέας, ο οποίος θα τις εκμεταλλευθεί, με την καλή έννοια, στα πλαίσια της αξιοποίησης των πλουτοπαραγωγικών πηγών, έτσι ώστε να αποδώσουν στην ελληνική οικονομία;**

Τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί η **ρητινοπαραγωγή** και έχει επεκταθεί με πολύ περισσότερο κόσμο απ' ό,τι ήταν. Το θέμα είναι, πως θα εντάξουμε αυτούς τους ανθρώπους μέσα σε ένα τέτοιο Εθνικό σχέδιο; Δηλαδή, να μην τους αφορά μόνο πως θα πάρουν την επιδότηση για να μπορέσουν να επιβιώσουν. Ας τους δώσουμε τη δυνατότητα να είναι μέσα στο δάσος, είτε ως φύλακες, είτε να είναι αυτοί που θα καθαρίζουν τα δάση, ώστε να τους αξιοποιήσουμε και να μην περιμένουν την επιδότηση. Μέσα από εκεί, νομίζω ότι, είναι ο τρόπος, ώστε αυτοί οι άνθρωποι να μπορέσουν να επιβιώσουν και να προστατευθεί το δάσος, στο οποίο, σημειωτέον, πριν από δύο χρόνια κάηκαν 30.000 στρέμματα γιατί δεν είχες πρόσβαση, το οποίο είναι ένα άλλο στοιχείο.

Το τελευταίο μου ερώτημα, αφορά **την φαρμακευτική χρήση της ρητίνης**.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΡΙΤΣΕΛΗ (ΣΥΡΙΖΑ)

Σε μεγάλο βαθμό, τα Δασαρχεία αναλαμβάνουν πολύ μεγάλο εύρος και έχουν **μεγάλο φορτίο διεκπεραίωσης άλλων γραφειοκρατικών συνθηκών** που τα εμποδίζουν να είναι παραγωγικά. Αυτό το πράγμα θα πρέπει να εκλείψει. Άρα, ένα ζήτημα είναι το πως θωρακίζουμε το εργατικό δυναμικό της χώρας και όχι μόνο στο δημόσιο τομέα, για την ανάληψη τέτοιας ευθύνης.

Επίσης, απαραίτητη θεωρώ και τη **συστηματική επιτήρηση των μεθόδων υλοτόμησης**. Η λαθροϋλοτομία είναι μια μεγάλη πληγή, ειδικά στην περιφέρεια, κυρίως των ιδιωτικών δασών και για να παράγεται το θεμιτό, προφανώς, κέρδος για τους διακατόχους αλλά και να διασφαλίζεται η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων.